

Grimmelshausen: Simplicius Simplicissimus, 1668

- Janko Kos: Grimmelshause in izročilo pikaresknega romana. Sto romanov. 5-41.
- poleg Klevske in do Kihota roman 17. stol., ki je še danes znan
- takrat nastalo veliko romanov (izvirniki, prevodi), vendar so skoraj vsi pozabljeni
 - avtorjevi biografiji malo znanega: izhajal iz revne plemiške družine, ko je bil star 12, so ga vzeli k vojakom – vojaške prigode so tudi osnova za snov tega romana (mladega S tudi na silo vzamejo k vojakom)
- Guillen meni, da ga ne moremo šteti za pravi pikareskni roman, če ga primerjamo z reprezentativnimi r te vrste (Lazarček s Tormesa, Moll Flanders)
- Alonso meni, da je pravi pikareskni r Aleanov Guzman de Alfarache – imel največji vpliv na dela te zvrsti
- značilnosti:
 - napisani v prvi osebi
 - junak pripoveduje o svojem Ž od otroštva dalje
 - pripada nižjemu sloju, ves čas je v stiku z njim, usoda pa ga lahko pripelje tudi v stik z višjimi sloji
 - ves čas ostaja na robu družbe, menjuje poklice (služabnik, vojak, tat, klatež, goljuf)
 - vedno nove in nove prigode
- nekateri menijo, da je pomembno tudi to, da ima junak posebne moralne lastnosti, čisto določen svetovni nazor, idejo
- nastanek S verjetno povezan še s kako drugo zvrstjo nemške lit:
 - ljudske zgodbe ali historije – pravljичni, fantastilni motivi (v S motivi čarovnic, nadnaravne prigode)
 - norčave zgodbe – o potegavščinah Tilla Eulenspiegla (S se na videz spremeni v norčka in uganja burke) □ v S gre za združenje španskega pikaresknega romana s snovjo in duhom nemških zgodb
- **Lazarček** je začetnik španske renesanse, hkrati so v pikaresknem romanu značilnosti renesanse
- tudi satirično delo: koristoljubno svetohlinstvo, skopuški duhovniki, pohotni župniki
- S izhaja iz **Guzmana**
 - veliko hudodelstev, moralne sprevrženosti, junaku na koncu ne preostane drugega, kot da se spreobrne, se pokesa in pokori
- v Lazarčku je junak naravni Čl, nasprotje ljudem, ki živijo v lažnivem videzu idej, v Guzmanu pa je enak vsem
- picaro je nosilec nečesa splošnega: v L gre za Ž v naravni pristnosti, v G pa človekova pokvarjenost in sposobnosti, da se reši iz vseh zagat
- v G so ravno duhovniki in menihi pozitivne osebe, edini zmožni dobrih dejanj
- G je razcepljen: telesnost, ki ga vodi v grešna dejanja, in zavest, ki se tega zveda in kaže k dobremu
- G bi lahko bil baročni roman (dualizem v pojmovanju Čl in sveta, notranja nasprotja), manjka pa mu slikovita čutnost □ spada v vmesno obdobje med renesanso in barokom

- S v obdobju baroka
 - dualizem, slikovitost, dinamika = Ž je prava paša za čute (vulgarno Ž, opisi pokrajine, krvavi vojaški prizori, čarovnice, opis otoka s floro in favno, erotične prigode)
- temeljno nasprotje: čutnost : razum, ki se ji postavlja po robu, ker vidi njeno pogubo; mora jo ukrotiti, šele tako prečiščena ne bo več nevarna
- S se umakne na otok, kar pomeni, da je zmaga nad čutnostjo v stvarnem svetu nemogoča; ta svet se vdaja čarom čutnosti, le tu pa tam prisluhne razumu
- alegoričnost: Dobrodrug in Oliver sta utelešenji dobrega in zla
- do slabih dejanj ne pride zaradi grešne telesnosti, ampak iz zmote, napačne presoje sveta
- do nasprotij prihaja iz junakove subjektivnosti
- na začetku je S tabula rasa, z izkušnjami si pridobiva spoznanja; nobena stvar ga ne določa vnaprej, vse je odvisno od subjektivnosti, na podlagi lastnih izkušenj in po lastni presoji se odloča in presoja med videzom in resnico, med dobrim in zlim
- baročna značilnost je tudi to, da ima različne vloge – poklicni norček, razbojnik, puščavnik – njegova osebnost pa ostaja zmeraj ista
- G pokaže predanost krščanski transcendenca tako, da na koncu redno zahaja v cerkev, S pa se umakne iz družbe na samotni otok
- upira se mu življenje na tem svetu, ki je nično in minljivo, kjer se ljudje vojskujejo
- tako v romanu ne gre samo za najrazličnejše prigode, ampak za problem človekove usode, kako doseči absolutno
- svet je a priori razcepljen na subjektivno in objektivno, zato je njegova absolutnost samo v tem, da Čl v imenu višjega sveta transcendence premaga to razcepljenost
- ko zaživi v samoti, je dosegel absolutno točko, premagal je razcepljenost
- absolutno je dosegljiva, vendar samo tako, da se Čl izloči iz človeškega sveta

- tudi v Klevski in Kihotu gre za podoben problem: ali junak lahko doseže absolutno (Kihot v skladni združitvi svoje viteške ideje in stvarnega sveta; Klevska v uresničenju ideje o popolni, neminljivi lj) – pri njima se izkaže, da takšna absolutnost ni mogoča, romana se končata z resignacijo junakov in njuno smrtjo
- S pa dokaže, da je to mogoče, vendar samo v samoti, v neoskrunjeni naravi (v bistvu je absolutnost mogoča samo v domišljiji umetnika, pisca – torej je absolutnost mogoča samo v domišljiji; konec kljub vsemu pesimističen)
- tudi ta pesimističen konec je v skladu z barokom: ne verjame v možnost, da bi se nasprotja sveta lahko združila v harmonijo